

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN,

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse regelgeving over de verhoging van de basissubsidie, de gelijkschakeling van de subsidies inkomenstarief en de transitiesubsidie
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Omwille van de crisis in de kinderopvang, het tekort aan personeel, en de energiecrisis, is er dringend actie nodig om een beter financieel draagvlak te bieden via subsidiëring, nu daarvoor op korte termijn budget voor is vrijgemaakt. Daartoe zijn aanpassingen nodig in het Subsidiebesluit van 22 november 2013 en in het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2017 betreffende de subsidiëring van de organisatoren kinderopvang en buitenschoolse opvang ter uitvoering van het Vlaams Intersectoraal Akkoord.

Bijlagen:

- het voorontwerp van besluit;
- het advies van de Inspectie van Financiën;
- het begrotingsakkoord.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: opgroeien

Inhoudelijk structurelement: geïntegreerd gezinsbeleid

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Wetgevingsadvies

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2022/421 van 25 november 2022.

2. INHOUD

A. RAAD VAN STATE

Er is een verzoek om spoedbehandeling ingediend, gemotiveerd door de omstandigheid dat omwille van de crisis in de kinderopvang, het tekort aan personeel, en de energiecrisis, er dringend actie nodig is om een beter financieel draagvlak te bieden via subsidiëring, nu daarvoor op korte termijn budget voor is vrijgemaakt.

De Septemберverklaring kondigde namelijk bijkomende investeringen in de kinderopvang aan. In concreto behandelt dit dossier:

- De verhoging van de basissubsidie T1 met 50%;
- Het gelijktrekken van de T2A en T2B subsidie.

Dit ontwerp van besluit voert deze beslissing uit de septemберverklaring uit.

In het voordeel van de sector zouden deze aanpassingen zo snel mogelijk doorgevoerd moeten kunnen worden, met name op 1 januari 2023.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 en 2.

De basissubsidie voor zowel gezinsopvang als groepsopvang wordt verhoogd.

Artikel 3 en 4.

De subsidie inkomenstarief wordt zowel voor gezinsopvang als groepsopvang verlaagd, gezien het niet de bedoeling is de totale subsidie voor inkomenstarief te verhogen. De basissubsidie en de subsidie inkomenstarief zijn namelijk aan elkaar gelinkt, gezien het trappensysteem bij de opbouw van subsidies.

Opgemerkt wordt dat het concrete bedrag in artikel 18 van het Subsidiebesluit een niet geïndexeerd bedrag is van 5 286,12 euro. Aan de huidige index bedraagt dit bedrag 6 256,73 euro. Dit bedrag wordt vanaf 1 januari 2023, 5 811,52 euro, wat aldus een verlaging betreft.

De ruime omkadering wordt opgenomen in het budgettaire luik, zie verder hieronder.

Artikel 5 en 6.

Artikel 58 van het Subsidiebesluit wordt opgeheven gezien er geen onderscheid meer bestaat voor de subsidie voor inkomenstarief, zowel voor gezinsopvang als voor groepsopvang. De voorziene overgangperiode van twaalf jaar voor de gelijkschakeling van subsidiebedragen inkomenstarief wordt op die manier dus ingekort en opgeheven.

Voor samenwerkende onthaalouders wordt evenwel geen gelijkschakeling voorzien gezien zij nog in het sui generis statuut zitten. Daardoor zijn de kosten lager. Voor hen geldt dus wel nog deze overgangperiode.

Artikel 7.

Gezien de subsidie voor werkdrukvermindering binnen VIA enkel toegekend werd voor organisatoren T2A, en in samenhang met huidige afschaffing van TB2, moeten bijgevolg ook de subsidiebedragen voor werkdrukvermindering verhoogd worden, en is er dus een verhoging nodig van het totaalbudget voor werkdrukvermindering.

Artikel 8.

In artikel 18 van het Overgangsbesluit van 24 september 2021 moet een correctie gebeuren, namelijk een schrapping van het tweede lid, gezien dit anders tegenstrijdig is met de bepalingen in het eerste lid (zoals ingevoegd via het Besluit van de Vlaamse Regering van 24 juni 2022).

Artikel 9.

Dit besluit heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2023.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Sinds de start van het decreet in 2014 kennen we binnen de enveloppensubsidie van de gezinsopvang/ groepsopvang samenwerkende onthaalouders en de groepsopvang de inkomensgerelateerde subsidie T2. Omdat de budgetten destijds beperkt waren én er een historisch onderscheid was, werd toen pragmatisch beslist om te subsidiëren volgens T2A (hoogste subsidie) en T2B (lagere subsidie).

Meteen werd ook een transitieperiode van 6 jaar in de regelgeving ingeschreven waardoor na 6 jaar dit onderscheid zou wegvallen.

Budgetbeperkingen zorgden ervoor dat deze periode met 6 jaar werd verlengd.

Ondertussen kon, dank zij VIA 6, wel een 5de fase van deze transitie T2B naar T2A gerealiseerd worden.

De crisis in de kinderopvang én het inzicht dat dergelijk onderscheid niet langer te verantwoorden is (gelijk loon voor gelijk werk, aantrekkelijker maken van de sector) dragen ertoe bij dat vanaf 1 januari 2023 de “gap” tussen T2B en T2A zal dichtgereden worden, dit zowel wat betreft de enveloppe als wat betreft alle daaraan gekoppelde VIA maatregelen.

Bovendien zal het forfait per plaats voorzien voor de T1 basissubsidie met 50% verhoogd worden en dit voor de volledige voorschoolse kinderopvang.

Deze verhoging kost 0,210 mio euro voor de gezinsopvang en de groepsopvang samenwerkende onthaalouders en kost 9,5 mio euro voor de groepsopvang.

Voor alle berekeningen is er uitgegaan van nog 1 bijkomende spilindexoverschrijding, namelijk de overschrijding in oktober 2022, waardoor er vanaf 01/12/2022 met hogere subsidiebedragen rekening dient te worden gehouden. Het zijn deze cijfers die gebruikt worden in de budgetberekening.

Evolutie van de prijs T1:

	met extra index na 01/09/2022		bijkomend	nieuw bedrag 01/01/2023		
gezin	316,37	T1	158,19	474,56		
groepssoo	316,37	T1	158,19	474,56		
groeps	890,41	T1	445,21	1.335,62		

Voor 1354 plaatsen gezin en groepsopvang samenwerkend T1 geeft dit een budget van 214 189,26 euro.

Voor 21560 plaatsen groepsopvang geeft de verhoging van de T1 component een bedrag van 9,5 mio euro.

Omdat deze verhoging enkel geldt voor de zuivere T1 organisatoren zal deze verhoging afgetrokken worden van de T2 subsidie voor diegenen die T2 hebben, immers T1 is voor elke plaats hetzelfde ongeacht het feit of men T2 heeft of niet. Dit maakt dat het T2 bedrag dus zal dalen.

Het T1 bedrag gezin bedraagt op 1 december 2022 316,37 euro, gedeeld door 2 geeft 158,19 euro, dit bedrag komt dus vanaf 01/01/2023 bovenop de 316,37 en geeft dan 474,56 vanaf 01/01/2023

Die 158,19 euro wordt in mindering gebracht van T2.

Het bedrag T2 gezinsopvang bedraagt op 01/12/2022 510,63 euro, min 158,19 euro geeft 352,44 euro per plaats.

Het T1 bedrag groepsopvang bedraagt op 1 december 2022 890,41 euro, gedeeld door 2, geeft 445,21 euro. Dit bedrag komt op 01/01/2023 boven op de bestaande forfait en deze forfait wordt dan 1 335,62 euro.

Deze vermeerdering wordt vanaf 01/01/2023 afgetrokken van T2.

Het bedrag T2 groepsopvang bedraagt op 01/10/2023 6256,73 euro per plaats, min 445,21 euro geeft 5811,52 euro

Budgettair betekent het dichten van de subsidiekloof van T2B naar T2A een input van 0,943 mio euro voor de gezinsopvang en de groepsopvang samenwerkende onthaalouders en 38,2 mio euro voor de groepsopvang.

Voor gezinsopvang zijn er nog 4996 plaatsen T2B om te zetten en bij groepsopvang samenwerkende onthaalouders 1707 plaatsen, aan een tarief van 139,56 euro per plaats geeft dit een benodigd budget van 0,94 mio euro. Dit is iets hoger dan de initiële raming namelijk 0,14 mio euro. Dit budget zal verrekend dienen te worden met de andere budgetten voorzien voor 2023 (dus binnen de 92 mio euro bijkrediet bij BO2023, buiten groeipad en verhoging T1, dus de budgetten uitbreiding, zodra het kan). Met andere

woorden zodra hier zicht is op invulling zal door nauwkeurige monitoring deze meerkost dienen opgevangen te worden.

Voor groepsopvang zitten er nog 21 458 plaatsen in T2B 'traject' (meerjarenbegroting inclusief) kostprijs per plaats 1510 euro globale kost 32,4 mio euro.

Voor zowel gezin, groepsopvang samenwerkende onthaalouders als de groepsopvang komt hierbij nog de VIA impact.

Deze VIA impact verschilt naargelang het gaat over openbare of private organisatoren. De impact situeert zich op de maatregelen eindejaarspremie, werkdrukvermindering en koopkracht.

Gezinsopvang: hier is de impact eerder beperkt. De VIA budgetten voor de gezinsopvang zijn eerder klein.

Enkel voor de maatregel eindejaarspremie en koopkracht is er een extra budgetweerslag, deze kosten respectievelijk 4973,10 euro en 3509 euro. Deze kost zit vervat in de 0,94 mio euro (hierboven vermeld).

Groepsopvang:

Voor de eindejaarspremie rekenen we enkel met de private plaatsen, voor de subsidiebeloftes ramen we 2/3de aan privaat tarief

Kostprijs 3,77 mio euro (17 963 plaatsen maal basis EJP 158,32 euro, plus aanvullend EJP 3,21 euro (gemiddelde leeftijd 36 jaar) geeft 3,77 mio euro

Voor de werkdrukvermindering openbare sector is er geen onderscheid tussen T2B en T2A.

Voor de werkdrukvermindering private sector wordt in kaart gebracht hoeveel 45+ werknemers in de private sector werken. Hier worden die organisatoren meegenomen die T2A hebben, ook de mengvormen; dus organisatoren met T2A én T2B.

Diegene die nog dienen gevat te worden nu met de gelijkschakeling zijn die personeelsleden werknemer ouder dan 45 jaar uit de zuivere T2B organisatoren.

Het subsidiebudget dat ingeschreven is, dient dus verhoogd te worden.

Er is een raming gebeurd van het aantal personeelsleden ouder dan 45 jaar die hier onder vallen. Rekening houdende met de verschillende categorieën (ouder dan 50 jaar krijgt 2 keer het subsidiebedrag, ouder dan 55 jaar krijgt 3 keer het subsidiebedrag van een 45jarige). Op 01/01/2023 dient het subsidiebedrag verhoogd te worden met 882 800,61 euro.

raming		prijs per vte	
vte		obv oefening 2021	
80,07	45 plus	1940,96	155.412,67
52,25	50 plus	3881,92	202.830,32
75,79	55 plus	5822,88	441.316,08
			799.559,06
		indexen 2022	1,104080803
			882.777,81

Als laatste moet het budget koopkracht in rekening gebracht worden, ook hier is een onderscheid tussen T2B en T2A. Ook hier is enkel een effect voor de private T2B plaatsen. Immers de openbare koopkracht wordt op T1 niveau gesubsidieerd.

Kostprijs bedraagt hier 1,35 mio euro

Globale kostprijs omzetting T2B naar T2A bedraagt 38,4 mio euro

Dit valt binnen de afgesproken budgetten voorzien voor kinderopvang zoals weergegeven in de Septemberverklaring.

Het kleine verschil van 0,2 mio euro kan verklaard worden door het feit dat een aantal aannames zijn genomen die nadien zullen moeten getoetst worden (bv gemiddelde leeftijd van 36 jaar, voor de subsidiebeloftes 2/3de private sector, raming van het aantal personeelsleden 45+ zuivere T2B , ...).

Overzicht van de subsidiebedragen per plaats die omgezet dienen te worden naar T2A niveau

basisbedragen					
met extra index miv 01/12/2022				bijkomend	
gezin	316,37 T1	verhoogt met 50%		per plaats	
	T2A basis	510,63	T2B basis	406,87	103,76
	T2A aanv	8,78	T2B aanv	6,99	1,79
	ejp basis T2A	5,22			5,22
	ejp aanvullend T2A	0,15			0,15
	KK T2A gezin basis	23,64	KK T2B gezin basis	18,84	4,8
	KK T2A gezin aanvullend	0,24	KK T2B gezin aanvullend	0,19	0,05
groep	890,41 T1	verhoogt met 50%			
	T2A basis	6256,73	T2B basis	5076,43	1180,3
	T2A aanv	113,05	T2B aanv	92,44	20,61
	ejp basis T2A	158,32			158,32
	ejp aanvullend T2A	3,21			3,21
	KK T2A basis	320,01	KKT2B basis	259,64	60,37
	KK T2A aanv	5	KKT2B aanv	4,09	0,91

Conclusie:

Voorgestelde wijziging van regelgeving past binnen het voorziene budget voor 2023.

Deze uitgaven zullen aangerekend worden op begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT van de begroting van Opgroeien regie.

Inspectie van Financiën

Het advies van de Inspectie van Financiën met referentienummer 22_BV_4487 werd verleend op 18 november 2022.

Begrotingsakkoord

Het begrotingsakkoord werd gevraagd op 21 november 2022.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken, niet vereist is.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- 1 personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet;
- 2 werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven van de lokale of provinciale besturen;
- 3 investeringen en schulden: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg;
- 4 ontvangsten: het voorstel heeft geen bijkomende ontvangsten als gevolg.

Conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Advies Raad van State wordt aangevraagd.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse regelgeving over de verhoging van de basissubsidie, gelijkschakeling van de subsidies inkomenstarief en de transitieubsidie;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS